| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Košice I |
| Spisová značka: | 35C/430/2015 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 7115228191 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 08. 12. 2016 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Lenka Bowker |
| ECLI: | ECLI:SK:OSKE1:2016:7115228191.2 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobkyne: Q. Y., G. XX.XX.XXXX, E. K.: T. XXXX/XX, XXX XX C., v zastúpení: JUDr. Pavlom Barabasom, advokátom, so sídlom: Partizánska 129, 053 15 Hrabušice, proti žalovanému: B. C., G. XX.XX.XXXX, E. K.: C. - C. G. Z., štátny občan SR, o zaplatenie náhrady škody uplatnenej v trestnom konaní

**r o z h o d o l :**

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 19.000,- € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobkyňa j e p o v i n n á zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 636,- € na účet Okresného súdu Košice I., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.10.2015 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 19.000,00 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj k náhrade trov konania.

2. Žalobkyňa v žalobe tvrdila nasledovné skutočnosti: Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 10.08.2015 právoplatným a vykonateľným dňa 10.08.2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 8T/72/2015 rozhodol, že žalovaný je vinný zo zločinu zabitia O. Y. podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona a žalobkyňu odkázal s uplatnením nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie. Žalobkyňa bola matkou zosnulého O. Y. a mala s ním blízky vzťah. V trestnom konaní si ako poškodená riadne uplatnila nárok na náhradu škody - nemajetkovej ujmy resp. morálnej škody za zásah do súkromia rodinného života, ku ktorému došlo smrťou jej syna O. Y.Š. v dôsledku konania žalovaného. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení označila nasledovné dôkazy a to rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/72/2015-353 zo dňa 10.08.2015.

3. Žalobkyňa v konaní použila nasledovné prostriedky procesného útoku: skutkové tvrdenia uvedené v žalobe a návrh na vykonanie vyššie uvedeného dôkazu.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril, avšak na pojednávaní konanom dňa 08.12.2016 tento uviedol, že nie je ochotný zaplatiť sumu 20.000,00 €, ktoré od neho žalobkyňa pýta. Vzťah medzi poškodeným a rodičmi nebol blízky. Okrem iného z jeho strany to nebola úkladná vražda, poškodený zomrel v rámci bitky.

5. Žalovaný použil nasledovné prostriedky procesnej obrany: jeho vyjadrenie priamo na pojednávaní.

6. Na základe vyššie uvedených listinných dôkazov predložených žalobcom a výpovedí strán sporu súd zistil nasledovný skutkový stav:

7. Dňa 16.02.2015 v čase okolo 10,00 hod. žalovaný fyzicky napadol O. Y. v záhradkárskej lokalite pri veľkosklade L. v Košiciach na sídlisku G. B., ktorý sedel na lavičke pri chatke tak, že ho opakovane udieral päsťami do oblasti hlavy, následkom čoho tento spadol na zem, kde ho kopal do oblasti hrudníka a nôh, čím mu spôsobil viacnásobné tupé poranenia hlavy a hrudníka, pričom následkom šoku po úraze krvácaní pri tupých poraneniach hlavy a hrudníka, poúrazovom vnútrolebečnom a vnútrohrudníkovom krvácaní, poúrazovej tukovej embólii pľúc I. a II. stupňa a v stave po celkovom podchladení organizmu a po požití alkoholických nápojov poškodený O. Y. na následky týchto zranení dňa 17.02.2015 v čase o 13.35 hod. zomrel. Žalovaný týmto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/72/2015-353 zo dňa 10.08.2015 bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 84 mesiacov nepodmienečne. Zároveň súd odkázal poškodenú Q. Y. s uplatnením nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.08.2015.

8. Žalobkyňa v konaní vypovedala, že mala so synom dobrý vzťah, ktorý nevykompenzujú žiadne peniaze. Táto mu uhrádzala všetky nájmy, podnájmy a ubytovne, kým mala peniaze. Syn ju aj napriek tomu, že nebývali spolu, často navštevoval. Denne k nej chodil na obed, aj 2-krát denne sa najesť, právala mu, kupovala veci, všemožne sa oňho starala, ako potreboval. Syn bol nezamestnaný, dostával len dávku v nezamestnanosti. Čo sa týka vzťahu s otcom poškodeného, tento nebol dobrý. Zomrelý mal dobrý vzťah len s ňou ako s matkou. Táto sa s ním stretávala bez vedomia otca (manžela). Aj každá jej finančná pomoc bola poskytnutá synovi tajne. Čo sa týka rodiny zomrelého syna, ten bol rozvedený, mal bývalú manželku, mal syna, ale nikdy sa nestýkali.

9. Žalovaný v konaní vypovedal, že poškodený (zomrelý) nemal taký vrúcny vzťah s rodičmi, pretože títo ho vyhodili na ulicu z bytu. On ho zobral k sebe na chatu. Nebola to úkladná vražda, k smrti došlo v rámci bitky. Uviedol, že nie je ochotný platiť danú sumu, akurát výdavky na pohreb. Následne na to uviedol, že počul a má vedomosť o tom, že poškodený mal dobrý vzťah jedine s matkou, o čom mu zomrelý rozprával v rámci kamarátskych vzťahov.

10. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

11. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

13. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

16. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

17. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, vykonal všetky dôkazy predložené žalobcom, vykonal výsluchy strán sporu, z týchto vychádzal a následne vec právne vyhodnotil, pričom nasledovné skutočnosti považuje za preukázané:

18. Dňa 16.02.2015 fyzicky napadol O. Y., ktorý následne na následky tejto bitky dňa 17.02.2015 zomrel, za ktoré protiprávne konanie bol žalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/72/2015-353 zo dňa 10.08.2015, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.08.2015. Žalobkyňa ako matka bola odkázaná so svojim uplatneným nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

19. Žalobkyňa odvodzovala svoj nárok z neoprávneného zásahu do osobného práva na súkromný a rodinný život, do práva jej ako rodiča, na vnútorný citový život a vzťah k inej osobe (zomrelému synovi), ktorú poskytuje ustanovenie § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

20. K neoprávnenému zásahu do súkromia ako rodinného života, ako čiastkového práva na ochranu osobnosti môže dôjsť za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu bolo protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovenia o ochranu osobnosti nemajetkovej ujmy v peniazoch. Spôsobenie úmrtia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny, primeraným zadosťučinením je v tomto prípade náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

21. Zodpovednosť žalovaného za zásah do osobných práv žalobkyne a pasívna legitimácia je založená na vyššie citovaných právnych ustanoveniach a vyplýva z vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/72/2015-353 zo dňa 10.08.2015. Žalovaný je pôvodcom neoprávneného zásahu do osobnostného práva žalobkyne, čo bol nepochybne zistené v trestnom konaní. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k nenávratnej deštrukcii, interpersonálnych väzieb tvoriacich rámec súkromného života matky žalobkyne a syna, a tým k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život.

22. Do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí ako integrálna súčasť jednotného (všeobecného) práva na ochranu osobnosti tiež právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby, najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života.

23. Samotný zánik rodinnoprávnych vzťahov (z pohľadu striktne právneho) v dôsledku smrti rodiča, manžela alebo dieťaťa neznamená automaticky zánik väzieb pozostalých na osobu zomrelého v celej ich škále. Nie je preto vylúčené, že určitý zásah, ku ktorému došlo po smrti fyzickej osoby, je neoprávneným zásahom nielen do osobnosti zomrelého (napríklad jeho občianskej cti a dôstojnosti), ale zároveň aj do osobnosti pozostalých (napríklad do ich práva na súkromie, zachovanie úctivej pamiatky na zomrelého). Podľa individuálnych okolností, za ktorých došlo k takémuto zásahu, prichádza preto do úvahy tak možnosť tzv. postmortálnej ochrany osobnosti zomrelého v zmysle ustanovenia § 15 Občianskeho zákonníka, ako aj možnosť ochrany osobnosti pozostalej osoby v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka (rozsudok NS SR sp. zn.: 3Cdo 84/2011).

24. Ustanovenia § 15 umožňuje iným osobám ako tým, do ktorých práv bolo zasiahnuté, uplatňovať právo na ochranu osobnosti, subjektu, ktorý zomrel. Ide teda o posmrtnú ochranu osobnostných práv fyzickej osoby, kde predpokladom je, že dotknutá osoba (zomrelý) už nie je nažive. Právnym nástupcom takto vzniká samostatné právo nezávislé na iných osobách, kedy právna úprava okruh oprávnených osôb člení do dvoch skupín, a to prvá skupina: manžel a deti dotknutej osoby, druhá skupina: rodičia dotknutej osoby.

25. Žalovaný je pôvodcom neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov, čo bolo nepochybne zistené v trestnom konaní. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k nenávratnej deštrukcii interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života usmrteného a žalobkyne ako matky a tým aj k intenzívnemu zásahu do jej osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život, ktoré táto realizovala so svojim synom. Právo na ochranu osobnosti žalobkyne bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou (spočívajúcou v odsúdení žalovaného na trest odňatia slobody), keďže žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma vzniknutá pretrhnutím rodinných a citových väzieb medzi matkou a synom. S ohľadom

na závažnosť vzniknutej ujmy (úmrtie blízkej osoby), ktorá je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku, žalobkyňa sa v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka dôvode domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, hoci ani táto hmotná satisfakcia nemôže úplne odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá bola dôsledkom konania žalovaného a ktorá zanechala v živote žalobkyne trvalé následky, ktoré nie je možné úplne odstrániť ani náhradou vzniknutej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa sa teda v konaní nedomáha postmortálnej ochrany v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka, ale ochrany v zmysle § 11 - 13 Občianskeho zákonníka z dôvodu neoprávneného zásahu do jej osobnostného práva na súkromie a rodinný život vo vzťahu k zomrelému synovi.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa mala úzky citový vzťah so zomrelým synom, dennodenne sa stretávali, pomáhala mu s jedlom, ubytovaním financiami. Uvedenú skutočnosť potvrdil vo svojej výpovedi aj samotný žalovaný, ktorý o tomto blízkom vzťahu vedel priamo od zomrelého, ktorý mu vzájomný vzťah opisoval v ich kamarátskych diskusiách.

27. Súd preto právne uzavrel, že žalobkyňa má nárok na nemajetkovú ujmu v požadovanom rozsahu 19.000,- €. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy prihliadal k požiadavke primeranosti vzniknutej ujmy v osobnostných právach u žalobkyne a zohľadňoval všetky zistenia, skutočnosti, okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do práva žalobkyne adekvátne intenzite a rozsahu zásahu do práva na súkromie a rodinný život. Priznaná výška náhrady teda spĺňa požiadavku proporcionality zásahu vzniknutej ujmy v osobnostných právach žalobkyne. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí byť adekvátna po zohľadnení všetkých okolností prípadu. Kvantifikácia „odškodnenia“ nemajetkovej ujmy prirodzene neznamená bezhraničnú neobmedzenosť. Primárne je preto potrebné vychádzať z individuálnych okolností prípadu a stretu práv žalujúcej a žalovanej strany. Výška náhrady nemajetkovej ujmy zosobňuje hodnotu práva nemateriálnej povahy, týkajúceho sa osobnej integrity človeka, vrátane ľudskej dôstojnosti. Uvedenú voľnú úvahu je potrebné vnímať práve v kontexte ekvivalencie finančného plnenia vo vzťahu k aktuálnym cenovým reláciám. Spravodlivá voľná úvaha je výsledkom spravodlivého riešenia kolízie práv účastníkov konania tak, aby žalobkyňa priznanú požadovanú náhradu mohla oprávnene vnímať ako zadosťučinenie.

28. Súd prihliadal najmä na skutočnosť, že v prípade zomrelého syna žalobkyne sa jednalo síce o dospelú osobu, právne neodkázanú na pomoc rodiča v zmysle príslušných ustanovení zákona o rodine, ako by to bolo napríklad v prípade maloletého dieťaťa. Na druhej strane však aj napriek tomu žalobkyňa mala so synom blízky vrúcny vzťah, ktorý bol súdu preukázaný a ktorého existenciu potvrdil aj samotný žalovaný vo svojej výpovedi. Žalobkyňa ako matka protiprávnym konaním žalovaného prišla o svoje dieťa, pričom je potrebné zobrať do úvahy neprirodzenosť takéhoto vývoja, kedy pri bežnom deji života a okolností by bolo normálne a prirodzené, že práve rodičia odchádzajú zo života prví. Usmrtením syna bola, je a stále bude žalobkyňa vystavená pocitom večnej a ničím nenahraditeľnej straty svojho dieťaťa, ktorý ani jeden rodič by nemal za svojho života zažiť. Nakoľko žalobkyňa mala veľmi blízko k zomrelému synovi aj napriek veku jeho dospelosti, kedy sa dennodenne vídali, stretávali, táto mu pomáhala s bývaním, jedlom a podobne, t.j. ich vzťah bol veľmi úzky a blízky, súd považoval za spravodlivé priznať žalobkyni nemajetkovú ujmu v rozsahu 19.000,- € za zásah do osobnostných práv žalobkyne ako matky (do práva na súkromie a rodinný život) nenapraviteľným a konečným pretrhnutím rodinných a citových väzieb medzi ňou a synom. V závere si dovoľuje súd poznamenať, že strata dieťaťa je asi najväčšou možnou stratou v živote rodiča, ktorá je v podstate nevykompenzovateľná.

29. Pri priznávaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prihliadal na súdnu prax a judikatúru v predmetnej oblasti ako aj právnu úpravu pri odškodňovaní úmrtia v rámci inštitútu náhrady škody v SR aj v ČR.

30. Podľa § 232 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

31. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

32. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd mal za to, že žalobe možno vyhovieť v rozsahu 10.000,- €, pričom v prevyšujúcej časti túto súd ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na výšku povinnosti, na ktorej splnenie bol žalovaný zaviazaným súd uložil dlhšiu lehotu na plnenie, a to 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

38. Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o SP“), poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok k návrhu.

39. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o SP, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolenia, alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

40. Podľa § 6 ods. 1 zákona o SP, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku /ďalej len percentná sadzba/ alebo pevnou sumou.

41. Podľa § 7 ods. 11 zákona o SP, základ poplatku sa zaokrúhľuje na celé eurá nadol. Poplatok sa vypočíta s presnosťou na eurocenty tak, že ak suma prevyšujúca celé číslo je a) menšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na celé euro nadol, b) rovná 50, poplatok sa nezaokrúhli, c) väčšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na pol eura nadol.

42. Podľa Položky 7b prílohy zákona o SP - zo žaloby na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy 66 € a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16.596,50 €.

43. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol o povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 636 € (66 € + [3% z 19.000,- €] = 66 € + 570,- €) na účet Okresného súdu Košice I.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).